

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 26/2011-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. marca 2011 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Jána Auxta a Rudolfa Tkáčika v konaní o sťažnosti MUDr. M. B., R., zastúpeného A.,s. r. o., Ž., v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. L. H., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo/257/2009 takto

r o z h o d o l :

Základné právo MUDr. M. B. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo/257/2009 p o r u š e n é n e b o l o .

Odôvodnenie:

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. III. ÚS 26/2011 z 18. januára 2011 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť MUDr. M. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal, že postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 3 Cdo/257/2009 bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“).

Najvyšší súd sa k prijatej sťažnosti vyjadril podaním sp. zn. KP 4/2011 z 8. marca 2011, v ktorom okrem iného uviedol:

„Súdny spis sp. zn. 5 C 163/2007 spolu s opravným uznesením Krajského súdu v Žiline bol predložený najvyššiemu súdu 18. septembra 2009. Vec bola na najvyššom súde zaregistrovaná pod novou sp. zn. 3 Cdo 257/2009 a bola viackrát predmetom neverejného pojednávania, a to 23. novembra 2009, 10. marca 2010, 22. septembra 2010 a napokon 24. februára 2011. Po dôkladnom preštudovaní veci všetkými členmi senátu 24. februára 2011 sa rozhodlo, že vec je pripravená na rozhodnutie a vyhlásenie rozsudku, ktoré sa uskutoční 14. marca 2011. Oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku bolo vyvesené na úradnej tabuli najvyššieho súdu 7. marca 2011 (fotokópiu oznámenia prikladáme v prílohe). Konanie na najvyššom súde vo veci sp. zn. 3 Cdo 257/2009 do dnešného dňa trvalo približne 1 rok a 5 mesiacov. Túto dobu nie je možné považovať za neprimerane dlhú, vzhľadom na fakt, že vec je skutkovo náročná a najvyšší súd ju musel meritórne posúdiť.

Nie je možné súhlasiť s tvrdením sťažovateľa, že najvyšší súd od podania jeho dovolania nevykonal žiadne úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci samej. Aj z uvedenej chronológie úkonov v konaniach, ktoré boli vedené na najvyššom súde a ktoré namieta

sťažovateľ je zrejmé, že najvyšší súd vo veci konal a k prietahom v týchto konaniach nedošlo. Postup najvyššieho súdu teda nepredstavuje porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2. Pre posúdenie tejto ústavnej sťažnosti je dôležitá aj skutočnosť, že najvyšší súd o dovolaní sťažovateľa rozhodne 14. marca 2011, to znamená, že v čase rozhodovania ústavného súdu o jeho ústavnej sťažnosti bude konanie na najvyššom súde skončené. Z uvedených dôvodov navrhujem, aby Ústavný súd... tejto ústavnej sťažnosti nevyhovel.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú: 1) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, 2) správanie účastníka konania a 3) postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o dovolaní účastníka konania, ktorým napadá rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým zmenil rozhodnutie Okresného súdu Ružomberok (ďalej len „okresný súd“), musí byť posudzovaná ako vec, ktorá je skutkovo i právne náročnejšia, ak predtým okresný súd nevyhovел žalobe navrhovateľky, a potom Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) zmenil toto rozhodnutie v neprospech s'ťažovateľa ako odporcu v konaní. Možno preto konštatovať, že išlo o vec zložitejšiu, keďže predtým prvostupňový a odvolací súd vec inak právne posúdili. Táto okolnosť preto mohla ovplyvniť doterajšiu dĺžku konania pred najvyšším súdom.

2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných priet'ahov v napadnutom konaní, bolo správanie s'ťažovateľa. Ústavný súd zistil, že s'ťažovateľ vyvíjal aktivitu, pokiaľ ide o urýchlenie postupu najvyššieho súdu v dovolacom konaní, a to s'ťažnosťou adresovanou predsedovi najvyššieho súdu v decembri 2009. Okrem uvedeného možno správanie s'ťažovateľa v konaní pred najvyšším súdom vyhodnotiť ako také, ktoré inak neprispelo k predĺženiu doterajšej doby konania najvyššieho súdu.

3. Pokiaľ ide o postup najvyššieho súdu v posudzovanom konaní, ústavný súd vychádzajúc zo s'ťažnosti s'ťažovateľa a vyjadrení účastníkov je toho názoru, že i keď sa mohlo s'ťažovateľovi zdať, že rozhodovanie o jeho dovolaní proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 10 Co 382/2007 z 19. júna 2008 v spojení s opravným uznesením z 28. júla 2009, ktorým zmenil rozsudok okresného súdu z 5. októbra 2007 sp. zn. 5 C 163/2007 (o zamietnutí žaloby navrhovateľky), bolo zdĺhavé, keďže nemal žiadnu vedomosť o jeho úkonoch, na druhej strane však zohľadňujúc všetky okolnosti daného prípadu ústavný súd konštatuje, že doba dovolacieho konania od 18. septembra 2009, keď bol spis okresného

súdu predložený najvyššiemu súdu, až do 14. marca 2011, keď došlo k vyhláseniu rozhodnutia, ktorým najvyšší súd rozhodol o zamietnutí jeho dovolania (teda 17 mesiacov), je ešte ústavne akceptovateľná.

Ústavný súd tiež uvádza, že vec bola prejednávaná na neverejnom zasadnutí senátu najvyššieho súdu viackrát, a to 23. novembra 2009, 10. marca a 22. septembra 2010, a napokon aj 24. februára 2011, čo napokon konštatuje aj najvyšší súd, čo tiež spochybňuje argumenty sťažovateľa, že dovolací súd bol v jeho veci po podaní dovolania úplne nečinný.

Podľa názoru ústavného súdu úkony najvyššieho súdu v inkriminovanom období smerovali k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa, čo je hlavným účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (II. ÚS 61/98), a jeho postup sa v tomto období zjavne nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné vzhľadom na predmet konania kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd v súvislosti s namietanými prietahmi v konaní najvyššieho súdu vedenom pod sp. zn. 3 Cdo/257/2009 opakovane poukazuje na skutočnosť, že „ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru“ (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy [čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 92/03)]. V prípade, keď ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03) alebo ho odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 17/01, I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04).

V neposlednom rade možno tiež zobrať do úvahy aj skutočnosť, že v danej veci o dovolaní sťažovateľa najvyšší súd navyše už rozhodol v merite veci 14. marca 2011 a následne rozhodnutie aj so spisom vrátil okresnému súdu.

Ústavný súd na základe uvedeného preto považoval celkovú dobu konania vedeného najvyšším súdom pod sp. zn. 3 Cdo/297/2009 (aj s prihliadnutím na čas potrebný na štúdium spisu a prípravu pojednávania, na ktorom aj rozhodol) za zodpovedajúcu požiadavke prerokovania veci bez zbytočných prietáhov vyplývajúcej zo základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd nevyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom najvyššieho súdu v dovolacom konaní, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

Keďže sťažovateľ nebol v konaní pred ústavným súdom úspešný, ústavný súd mu preto nepriznal finančné zadost'učinenie, priznanie ktorého sa viaže na vyslovenie výroku o porušení základného práva alebo slobody sťažovateľa, a tiež mu nepriznal ani úhradu trov konania (podobne napr. II. ÚS 214/03, IV. ÚS 244/04).

V zmysle čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. marca 2011